

РЕФЕРАТ

Со писмо (одлука) број 03-199 од 27.11.2015. известени сме дека Наставно-научниот уметнички совет на факултетот за Филмски уметности при Универзитетот за аудиовизуелни уметности Европска филмска академија ЕФТА – Скопје на седницата одржан на ден 26.11.2015г. донесе одлука со која не избра за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник по група стручно уметнички предмети од областа на Историјата и теоријата на филмот во сите наставно научни звања на Факултетот за филмски уметности.

На конкурсот за избор на наставник во сите наставно-научни звања на Факултетот за Филмски уметности од областа на Историјата и теоријата на филмот при Универзитетот за аудиовизуелни уметности Европска филмска академија ЕФТА – Скопје, објавен на 14.11.2015 во весникот *Нова Македонија*, се пријави и поднесе документација еден кандидат: Д-р. Стефан Сидовски. Заблагодарувајќи се на довербата, формираната Рецензентска комисија, во состав проф. Јордан Плевнеш, Вонр. проф. Роберт Јанкулоски, Вонр. проф. Александар Трајковски врз основа на увидот во документите и објавените научно-истражувачки и уметнички трудови, има чест на Наставно-научниот уметнички совет на факултетот за Филмски уметности при Универзитетот за аудиовизуелни уметности Европска филмска, театарска и танцова академија, да му го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

Д-р Стефан Сидовски е роден во 1946 година во Скопје, каде ги има завршено основното и гимназиското образование. Дипломирал филозофија на Филозофскиот факултет во Скопје во учебната 1969/70 година со одлично оценет труд “Хегел: Феноменологија на духот – Апсолутно знаење”. Бил студент по Естетика кај професорите Павао Вук – Павловиќ и Георги Старделов. Од 1973/74 година се вработува во Гимназијата “Раде Јовчевски – Корчагин” во Скопје. Д-р Сидовски е еден од најдобрите и најпопуларни наставници по филозофија во средните училишта во Македонија.

Постдипломски студии по филозофија ги заврши на Институтот за филозофија на Филозофскиот факултет во Скопје, одбранувајќи го магистерскиот труд “Естетската суштина на филмскиот кадар”. Тоа е прв академски труд од областа на филмската теорија одбранет на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје. Неговата книга “Филмскиот кадар и неговата естетска суштина” (изд. Епоха – Кинотека на Македонија, 1995, 246 стр.), објавена по повод 100-годишнината на филмот и 90-годишнината на филмот во Македонија, е прв теориски труд за филмска уметност од македонски автор.

Д-р Стефан Сидовски не е само истражувач на филмот, туку и истакнат филмски автор, еден од најпознатите филмски аматери кај нас. Носител е на највисокото звање “мајстор на аматерскиот филм”. Автор е на голем број филмови. За своето творештво има добиено повеќе домашни и меѓународни награди.

По истражувањето на филмската слика во својот магистерски труд, во својата докторска дисертација “Естетиката и дијалектиката во монтажата на филмот”, Д-р

Стефан Сидовски се зафаќа со еден од најсложените естетски проблеми на филмската уметност – монтажата. Проблемот на монтажата тој го испитува од становиштето и со научните средства на филозофијата и естетиката. Така овој труд на Д-р Сидовски претставува уште еден од академските првенци во нашата наука од областа на филмот. Со ова истражување и докторска дисертација кандидатот м-р Сидовски дава најсериозен придонес кон развитокот на филозофијата и естетиката на филмот, како особена метафизичка, гносеолошка, културолошка, естетичка и етичка дисциплина.

Докторската дисертација “Естетиката и дијалектиката во монтажата на филмот” од м-р Сидовски е структурирана во четири дела, од кои три се теоретски, а еден е особена емпириска истражувачка целина: I. Кон поимот на филмската монтажа, II. Филмската монтажа како посредување, III. Филмската монтажа и стварноста. Посебниот придружен дел претставуваат резултатите од анкетата за филмската монтажа, што авторот ја спроведе меѓу филмските и телевизиските монтажери во Република Македонија.

Бидејќи ова не е дисертација од областа на науката за филмот, туку од областа на филозофијата и естетиката на филмот – како и во претходниот магистерски труд, каде што е обработена проблематиката на односот на филмскиот кадар и стварноста. По теоретскиот вовед во проблематиката на дијалектиката на филмската доживелица и креација, дадена е мошне инструктивна анализа на видовите на филмски монтажи, откаде се согледува изворот на различноста на пристапот кон значењето на монтажата на филмот и на нејзината употреба во артистичката креација. Потоа во поглавјето “Плуралистичката теорија на филмот од аспектот на повеќестраната и дијалектичка димензија на филмската монтажа”, кандидатот укажува на реалистичкиот извор на различноста на пристапот кон филмската монтажа, всушност кон универзалните прашања и филмската креација. Тука заклучува дека “монтажата е синтетички процес на конкретизацијата на филмот”. Во третото поглавје “Смислата на филмското дело” се даваат заклучни филозофски и естетички согледби за филмското творештво и филмското дело како особен вид однос кон стварноста и специфичен продукт на човековата креативна фантазија и сила.

Кон докторската дисертацијата “Естетиката и дијалектиката во монтажата на филмот” од Д-р Стефан Сидовски се приложени белешки кон одредени ставови во текстот, потоа филмографија на стотина филмски дела од седумдесет автори кои се анализираат во дисертацијата, потоа список на 360 библиографски единици, кои се искористени во истражувањето и анализата.

Докторската дисертација “Естетиката и дијалектиката во монтажата во филмот” од м-р Стефан Сидовски одговара на низа прашања од супстанцијален карактер за разбирањето на смислата, целта и задачата на монтажата во филмската уметност. Во некои епохи од историјата на филмот тој проблем е истакнуван како исклучително продуктивен, дури клучен за филмскиот артизам и доживување, во некои, пак, неговата улога е сведувана на едно од низата творечки средства на филмската продукција. Кандидатот Д-р Сидовски направи базичен теоретски труд за разбирање на овој проблем во неговата целосна историска смисла. Дисертацијата е полна со факти и добри анализи, така што овој труд ќе стане

супстанцијален за сите натамошни студии на проблематиката на филмската монтажа.

Но, оваа докторска дисертација донесе и автентичен придонес кон разрешувањето на ова прашање од една оригинална теоретска позиција. Имено, кандидатот Д-р Сидовски покажува дека не станува збор за изборот меѓу првостепеноста и второстепеноста на монтажата во филмот, туку за основното прашање на смислата на филмот како уметничко и спознајно дело. Од тука ќе зависи и местото и улогата на монтажата во филмската креација, како и соодветни теоретски позиции и образложувања кои за тоа ќе се застапуваат и ќе го бранат.

Заклучок

Врз основа на приложената документација како и преку личниот увид во досегашната плодна научна и педагошка дејност може да се констатира дека се работи за личност која ќе даде сериозен придонес своето големо знаење и искуство да го пренесе на помладите генерации студенти. Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот уметнички совет на факултетот за Филмски уметности при Универзитетот за аудиовизуелни уметности, да го избере **Д-р. Стефан Сидовски** во звање **Вонреден професор** по група предмети од областа на Историјата и теоријата на филмот.

Рецензентска комисија:

Проф. Јордан Плевнеш,

Вон. проф Д-р. Александар Трајковски,

Вон. проф. М-р. Роберт Јанкулоски,